

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/126/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412210639
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2013:4412210639.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1. V. Š., nar. X.X.XXXX, 2. W. Š., nar. XX.X.XXXX, obe bytom Š., V. XXXX/XF, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov matka: D. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom Š., V. XXXX/XF, štátny občan SR a otec: Z. Š., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom V., W. V., W. XX, o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti a o návrhu na rozšírenie styku otca s maloletými deťmi takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ - otec mal. detí sa návrhom doručeným súdu 14.05.2012 domáhal zníženia výživného po pripustení zmeny petitu návrhu uznesením zo dňa 04.06.2012 podľa § 95 ods. 1 zo sumy 2000,-Sk na sumu 30 eur na každé dieťa, pretože od posledného rozhodnutia súdu došlo k zmene pomerov na jeho strane a nie je schopný zo svojho príjmu uvedené výživné určené rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 6C/123/2006 platiť. Výrazne poklesol jeho čistý ročný príjem posledné 3 roky z dôvodu hospodárskej finančnej krízy, je väčší nedostatok práce a insolventnosť zákazníkov. V neposlednom rade sú to i jeho časté zdravotné problémy, ktoré mu neumožňujú pracovať na 100 %. Uvedené okolnosti ho priviedli až do trestných stíhaní za neplatenie výživného, i napriek tomu, že s deťmi má veľmi dobrý vzťah. Pokiaľ bola jeho finančná situácia lepšia pravidelne chodievali na rôzne výlety, hrady, výstavy, do zoo, na dovolenky i kúpaliská. Deťom prispieval i nad rámec výživného určeného rozsudkom. V súčasnosti, aj keď mešká s výživným sa snaží prispieť na to najnutnejšie, čo deti potrebujú a to školské pomôcky a oblečenie. Vo svojej výpovedi upresnil, že jeho príjmy výrazne poklesli a preto nebol schopný plniť si vyživovaciu povinnosť a na základe toho bolo podané i trestné oznámenie a uznaný vinným trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky č. k. XT/XXX/XXXX zo dňa 02.09.2011. Zaostalé výživné vo výške 782,24 eur vyrovnal tak, že si zobrala pôžičku jeho priateľka. Má výdavky, ktoré pozostávajú z nákladov na bývanie a rovnako preukázal súdu, že má nedoplatky voči sociálnej poisťovni pobočka C. vo výške 908,61 eur v zmysle rozhodnutia zo dňa 15.04.2011, v zmysle rozhodnutia zo dňa 11.11.2011 vo výške 654,42 eur. Príjem z predložených faktúr za obdobie v roku 2011 mal 3715 eur a príjem za rok 2012 z predložených faktúr za obdobie január 2012 až máj 2012 vo výške 1310 eur.

Odporkyňa - matka mal. detí s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila. Predložila súdu listinné dôkazy ohľadne jej príjmov, ktoré pozostávajú z jej príjmu v sume 176,50 eura, daňového bonusu 41,02 eura, výživného na deti 132,78 eura a rodinné prídavky 45,08 eura. Jej príjem spolu je 395,38 eur. Výdavky pozostávajú z mesačných nákladov na nájomné v sume 150 eur, elektrina 16,89 eur, inkaso

17,81 eur, čo je spolu mesačne 184,70 eur. Pohyblivé výdavky sú náklady na stravu v sume 70 eur, čo je na jeden deň 2,30 eur, lieky 17,45 eur, výdavky na školu pre mal. deti 104,50 eura, náklady na obuv 15 eur, oblečenie 10 eur, hygienické potreby 5 eur, telefón 8 eur, spolu mesačné výdavky, ktoré sú pohyblivé vo výške 229 eur. Matka mal. detí za rok 2012 poberala náhradné výživné v mesiacoch január, február, marec, apríl, za rok 2011 v mesiacoch jún, júl, august v sume 31,38 eur, september, október a december v sume 66,38 eura a v novembri v sume 31,38 eur. Za rok 2011 jej bolo vyplatené náhradné výživné v sume 394,66 eur. V zmysle potvrdenia ÚPSVaR N. D. matka poberá rodinné prídavky na dve deti v sume 45,08 eur. Jej čistý mesačný príjem podľa potvrdenia zamestnávateľa D. Š., B. X za obdobie november 2011 - máj 2012 je 249,21 eur. Ročný mesačný poplatok za komunálny odpad je 32,85 eur. Triedna učiteľka mal. W. Š. potvrdila, že náklady na školské pomôcky sú 37,60 eur, ktoré pozostávajú z pomôcok v sume 17 eur, časopis Zvonček 6,90 eur, triedny fond 5 eur, výsadba stromov v škole 1 euro, školské tričko 2 eurá, školský výlet 5 eur, spoločná školská fotka 0,70 eur. Triedna učiteľka mal. V. potvrdila, že výdavky za školský rok 2011/2012 boli v sume 66,90 eur, ktoré pozostávajú z výdavkov na pomôcky 9 eur, ZRPŠ 17 eur, časopis Maxík 7 eur, pracovný zošit 6,40 eur, pracovný zošit na slovenský jazyk 3 eurá, divadelné predstavenie 1,50 eur, výlet Bratislava 10 eur, kino 1 euro, pomôcky do 4. ročníka 10 eur, školské tričko 2 eurá. Maloleté deti sú evidované v ortopedickej ambulancii a mladší syn i endokrinologickej, imunologickej a nosno-ušno-krčnej. S financovaním nákladov na mal. deti jej pomáhajú rodičia a švagor, ktorý jej dal 300 eur, aby mohla pre deti zabezpečiť oblečenie na zimu.

Súd prvého stupňa rozsudkom 16P/126/2012-63 zo dňa 10.07.2012 zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 6C/123/2006-53 zo dňa 26.01.2007 v časti vyživovacej povinnosti otca na mal. deti Š.: V., nar. XX.XX.XXXX a W., nar. XX.XX.XXXX tak, že znížil výživné otca na mal. V. na sumu 40 eur mesačne a na mal. W. na sumu 30 eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2012, ktoré je otec povinný poukazovať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, k rukám matky. Rozsudok napadla v zákonnej lehote odvolaním matka mal. detí, ktorá žiadala rozsudok v napadnutom výroku zmeniť a návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietnuť. Poukázala na to, že po znížení výživného by sa jej príjem znížil na sumu 325,38 eur s tým, že po odrátaní poplatkov jej zostane suma 146,85 eur, z ktorej musí zabezpečiť základné potreby pre mal. deti, okrem výdavkov, ktoré jej hradí štát. Otec detí nepredložil žiadny listinný dôkaz o jeho zdravotnom stave, žiadne relevantné doklady z daňového úradu, účty o nákladoch na bývanie. Z uvedeného dôvodu namietala, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietnuť. Otec mal. detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že jeho zdravotný stav sa za posledné 2 roky výrazne zhoršil, pretože máva časté závraty, triašky, ktoré sa dostali až zmenou počasia, či väčšou námahou, ktorú vynakladá v jeho práci. K návrhu na zníženie výživného predložil kópie daňových priznaní za posledné roky, ako aj faktúry za rok 2011 a 2012. Nesúhlasil s tým, že deťom nekupoval žiadne ošatenie, školské potreby, keďže od rozvodu deťom kúpil viaceré veci, tieto však boli vrátené a deti ich nenosili. Matka v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že otec mal. detí až po jej odvolaní začal navštevovať lekára. Dodala, že pokiaľ terajšia práca je pre otca ťažká mal možnosť nájsť si iné zamestnanie, ktoré by nebolo také namáhavé a mohol sa riadne podieľať na výžive mal. detí. Od augusta 2012 jej budú zastavené dotácie a preto všetky náklady spojené so školou pre mal. deti bude uhrádzať sama.

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o výživnom a vo výroku o trovách konania zrušil uznesením č. k. 7CoP/47/2012-107 zo dňa 30.11.2012. V ďalšom konaní súd vyžiada potrebné daňové priznanie, na základe ktorého bude možné ustáliť výšku čistého mesačného príjmu otca, preverí si, či v roku 2011 a 2012 poberal nemocenské dávky a v akej výške, či sa snažil nájsť si iné zamestnanie zodpovedajúce jeho zdravotnému stavu a či príjem deklarovaný v daňovom priznaní je jeho jediným príjmom, vysporiada sa so skutočnosťou, že otec žije v spoločnej domácnosti s jeho terajšou partnerkou, ktorá je zamestnaná a poberá príjem asi 600 eur. Súd sa bude zaoberať aj tým, z čoho otec uhrádza svoje bežné výdavky spojené s výživou a bývaním, či má pôžičky (úvery), ktoré zo svojho príjmu uhrádza. Pripojí spis Okresného súdu Topoľčany pod sp. zn. 6C/123/2006 vo veci rozvodu manželstva účastníkov konania a úpravy práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode a oboznámi sa s jeho obsahom, porovná pomery na strane mal. detí a matky mal. detí v čase úpravy vyživovacej povinnosti otca v roku 2007 so súčasnými pomermi. Súd prvého stupňa sa v konaní dôsledne nevysporiadal s tým, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca, ktorá bola v roku 2007 uplynulo 6 rokov a deti sú o 6 rokov staršie. Súd je povinný dôsledne sa zaoberať tým, či na strane otca došlo k tak výraznej zmene pomerov (a z akých dôvodov), ktorá odôvodňuje znížiť jeho vyživovaciu povinnosť a či nie je v

schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné vo výške určenej súdom v roku 2007. Súd podrobne vypočúje matku mal. detí k tvrdeniam otca, že veci, ktoré deťom zakúpil mu boli vrátené alebo vyhodené a deti ich nenosili.

Súd oboznámil doteraz vykonané dokazovanie z č. I. /65/, a doplnil dokazovanie v intenciách odvolacieho súdu a to výsluchom matky a otca mal. detí a oboznámením predložených listinných dôkazov: lekárske správy od lekárov navrhovateľa chirurg V. C., internistka V. K., neurológ V. E., pooperačná správa z ortopedicko-traumatologickej kliniky, DP k dani z príjmov FO za rok 2011, správa o príjme p. Z. Ulbrychovej od posledného zamestnávateľa o čistom mes. príjme, ktorý je za obdobie február 2012 až január 2013 671,41 eur, správa od predchádzajúceho zamestnávateľa s tým, že v nemocnici V. bola zamestnaná od 12.1.2011 do 31.3.2011, potvrdenie o podaní DP navrhovateľom za rok 2012, bez vyčíslených výdavkov a príjmov s tým, že základom dane bola nula, potvrdenie o dočasnej PN č. R., na základe ktorého bol PN od 20.9.2012, ukončenie PN 1.4.2013, výzvu z peňažného ústavu VÚB banka V., upomienka zo dňa 2.4.2013 na uhrádzanie pohľadávky v sume 72,13 eur mesačne, jedná sa o úver priateľky navrhovateľa, na základe ktorého jej bol poskytnutý úver v sume 3300 eur, na kúpu motorového vozidla T. K. v roku 2009, upomienka z rovnakého peňažného ústavu na meno priateľky navrhovateľa o dlžnej sume 56,82 eur, jedná sa o spotrebný úver v sume 1500 eur, na živobytie, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi v prospech priateľky navrhovateľa zo dňa 22.5.2012, ktorý bol použitý na splatenie dlžného výživného, vyjadrenie otca mal. detí zo dňa 13.6.2013, fotokópia potvrdenia o podaní DP za rok 2012 a časť DP a DP, ktoré bolo potvrdené i DÚ A., W. W., z ktorého má súd preukázané, že príjem otca bol 1476 eur, výdavky 590,04 eura, základom dane 885,96 eur, pripojený spis OS Topoľčany č. k. 6C/123/2006 o rozvode manželstva účastníkov, zápisnica z pojednávania zo dňa 27.9.2006, zápisnica z pojednávania z č. I. /50/ zo dňa 26.1.2007, rozsudok z č. I. /53/ zo dňa 26.1.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.2.2007 a zistil tento skutkový a právny stav:

Z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany pod sp. zn. 6C/123/2006 má súd preukázané, že v uvedenom konaní sa navrhovateľ Z. Š. návrhom zo dňa 06.06.2006 domáhal proti odporkyni D. Š. rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode. V čase podania návrhu bol príjem navrhovateľa 10 000 Sk a odporkyňa bola na materskej dovolenke, pričom jej príjem pozostával z príspevku v materstve vo výške 4310 Sk a rodinných prídavkov vo výške 1000 Sk. Na pojednávaní dňa 26.01.2007 navrhovateľ uviedol, že býva u rodičov, pracuje ako živnostník, jeho príjem v zmysle DP bude nižší, pretože bol PN. Reálny odhad mesačného príjmu je 13 000 až 15 000 Sk. Rodičom prispieva mesačne po 1500 až 2000 Sk, podľa toho, ako často sa zdržuje doma, pretože väčšinou chodieval na týždňovky. Na deti prispieva výživným vo výške 3500 Sk, spláca pôžičky z manželstva stavebnú 2800 Sk, SLSP 2400 Sk, quatro 750 Sk, kde treba zaplatiť 2 splátky a ďalšie splácania quatro 2500 Sk, pohotovosť 2480 Sk, ešte posledné 2 splátky, sporokarta 1500 Sk. Odporkyňa uviedla, že žije v 1 izbovom byte L. B. P. Š., za bývanie platí 5145 Sk, poberá rodičovský príspevok 4440 Sk, rodinné prídavky na 2 deti 1080 Sk. Náklady na materskú školu mal. V. 800 Sk. Rozsudkom zo dňa XX.XX.XXXX súd manželstvo účastníkov rozviedol, mal. deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otca zaviazal prispievať na výživu mal. V. sumou 2000 Sk mesačne a na výživu mal. W. sumou 2000 Sk mesačne. Uvedeným rozsudkom súd upravil i styk otca s mal. deťmi s tým, že matka je povinná deti na styk s otcom pripraviť riadne a včas, pred jej bytom deti otcovi odovzdať a na tom istom mieste prevziať. Otec je povinný dodržiavať stanovenú dobu styku, deti pred bytom matky prevziať a na tom istom mieste riadne a včas odovzdať. V odôvodnení rozsudku súd konštatuje, že otec mal. detí dosiahol za rok 2005 čistý príjem 241 516 Sk.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi upresnil, že absolvoval operáciu obidvoch kolien v decembri 2012. Na ľavé koleno si nevie kľaknúť a chodiť dole, ani hore, pravé koleno je na tom lepšie. Mal by vybrať tri injekcie do každého kolena na doplnenie maziva, jedna injekcia stojí 10 eur, čo zatiaľ z dôvodu nedostatku financií neabsolvoval. Rovnako ukončil PN, pretože od apríla má prácu, ktorá bude trvať ešte asi týždeň, dva, pretože už nemal žiadne finančné prostriedky. V roku 2011 a 2012 nepoberal nemocenské dávky. Možnosť zamestnať sa závisí od jeho zdravotného stavu. Asi pred 2 rokmi si hľadal trvalý pracovný pomer v B. H. P. Š.. Mohol by robiť šoféra, avšak zarobené finančné prostriedky by mu zobral exekútor. Príjem šoféra podľa jeho vedomostí je okolo 600, 700 eur. Býva v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou, z príjmu ktorej uhrádzajú nájomné a zálohové platby na vodu vo výške 30 eur štvrťročne, pretože elektrinu a plyn majú odpojené. Náklady na stravu predstavujú asi 150 eur

mesačne a 50 eur potrebujú na cestovné priateľky do zamestnania. Z príjmu priateľky sú splácané úvery, ktoré si zobrala za účelom vyrovnaní zaostaleho výživného, ako aj úver, ktorý bol použitý na kúpu motorového vozidla T. K. v roku 2009, ktoré bolo havarované a je nepoužiteľné. Navrhovateľ nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, používajú motorové vozidlo Š. H., ktorá má 7 rokov a je vedená na meno priateľky. Na meno navrhovateľa je vedené motorové vozidlo Š. H. 20 ročné, ktoré neodhlásil z evidencie, ale pred 2 rokmi ho dal kamarátovi na súčiastky za odťah. Navrhovateľ zdôraznil, že v roku 2012 bola vystavená ešte jedna faktúra okrem faktúr, ktoré už boli zohľadnené pri prvom rozhodovaní súdu. Túto skutočnosť odôvodnil tým, že bol PN od decembra 2012 do apríla 2013. Jeho príjem v roku 2013 podľa vlastného vyhlásenia bol okolo 1500 eur. Nepopiera, že i napriek tomu, že by mohol vykonávať najideálnejšie prácu šoféra si ju nehľadal, pretože posledné 3 týždne vykonával práce v zmysle živnostenského listu a to B. A.É. M. W., s tým, že je predpoklad, že od tejto zákazky by sa mali odvíjať i ďalšie. Nie je evidovaný ako občan s ťažkým zdravotným postihnutím a rovnako nepožiadaval o invalidný dôchodok. Je pravdou, že vykonáva ťažkú manuálnu prácu, čo sa však odzrkadľuje na jeho zdravotnom stave. Je ochotný prispievať na výživu mal. detí v takej sume, ako súd rozhodol rozsudkom prvýkrát.

Matka mal. detí vo svojej výpovedi upresnila, že v roku 2011 otec zaplatil staršiemu synovi plavecký výcvik 30 eur a kúpil obidvom deťom tenisky 2 x do roka. Na Vianoce kúpil staršiemu synovi peračník, perá, školský batoh, ktorý má doteraz a mladšiemu synovi perá, školský batoh, ktorý sa zničil asi po 3 týždňoch, pretože nebol taký kvalitný a musela kúpiť synovi druhý. V roku 2012 otec nedal deťom nič na viac, zaplatil 1/2 nákladov na školu v prírode pre staršieho syna s tým, že druhú polovicu zaplatí ona a kúpi mu i ostatné potrebné veci. Mladšiemu synovi platila plavecký výcvik v sume 25 eur. Otec si vyživovaciu povinnosť riadne neplní a bolo na neho podané druhé trestné oznámenie. Jej finančná situácia sa zmenila, pretože od augusta 2012 nedostáva dotácie na deti a od septembra 2012 im musí riadne hradiť obedy v škole po 20 eur na každé dieťa. Od septembra 2013 by mohla pracovať na 7 hod., avšak jej finančná situácia sa tým nezlepší, pretože jej bude strhávať exekútor sumu 30 eur v zmysle príkazu na exekúciu za pôžičky, ktoré pochádzajú z manželstva. Zrážky nie je možné vykonávať z príjmu otca mal. detí, pretože nemá žiadny majetok, ani príjem. Od novembra 2012 často navštevuje obvodného lekára V. J. M., ako aj gastroenterológa V. R., pretože má nábeh na žalúdočný vred. Mala zápal hrtana a pažeráka a dlhodobo užíva lieky lanzul hodnota na mesiac je 5,23 eura, k tomu lieky na kosti mesačne 4,24 eur a pangrol 4,16 eur na mesiac. V súvislosti s ukončením školského roka mala zvýšené výdavky na mal. deti, ktoré pozostávali z nákladov na jednodňové výlety okolo 5 eur, náklady na exkurzie 2 eurá. Vzhľadom na zmenu ročného obdobia je potrebné zakúpiť deťom oblečenie na leto v hodnote asi 50 eur na každé dieťa a deťom kúpila tenisky v akcii po 3 eurá. Nikdy sa nestalo, že by nejaké veci, ktoré zakúpil otec vyhodila, alebo mu ich vrátila, všetky veci zakúpené otcom deti vynosili až do konca. Matka mal. detí jednoznačne uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného vzhľadom na vek a potreby mal. detí s tým, že má zvýšené výdavky na stravu a oblečenie detí a všetky poplatky pre deti hradí sama.

Kolízny opatrovník mal. detí po vykonanom dokazovaní uviedol, že s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí, pretože nie je v prospech mal. detí. Je nepochybné, že od posledného rozhodovania súdu sa zvýšili potreby mal. detí. Kolízny opatrovník nespochybňuje zdravotný stav otca mal. detí, avšak zníženie pracovnej schopnosti nebolo dostatočne preukázané. Vzhľadom na výpoveď otca má za to, že sa snaží napriek tomu nájsť si prácu, je šikovný a preto doteraz určené výživné by mal byť schopný platiť. Určené výživné nie je až natoľko vysoké, že by ho nadpriemerne zaťažovalo. Nebolo zo strany otca dostatočne preukázané, že i napriek zdravotným problémom by si hľadal prácu, ktorú by bol schopný vykonávať i napriek živnosti, ktorú má.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetková potreba a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov

vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu.

Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie.

Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

Z doplneného dokazovania má súd jednoznačne preukázané, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom došlo k výraznej zmene pomerov na strane mal. detí a zvýšili sa ich výdavky vzhľadom na vek, školské potreby, ako aj zdravotnú starostlivosť. V čase rozhodovania súdu výdavky na mal. deti pozostávali len z bežných nákladov na stravu, ošatenie a hygienické potreby výške primeranej veku detí a z jednorazového výdavku na materskú školu pre mal. V. vo výške 26,55 eur. Momentálne obe mal. deti navštevujú základnú školu s čím sú zvýšené výdavky, ktoré pozostávajú z jednorazových výdavkov na ZRPŠ, školské pomôcky, školské výlety a exkurzie. K týmto výdavkom v rámci konania je potrebné zohľadniť i ďalšie výdavky, ktoré predtým matka mal. detí neuhrádzala a to náklady na obеды na každé dieťa po 20 eur, pretože od augusta 2012 nedostáva dotácie. Je nepochybné, že náklady na oblečenie a stravu vzhľadom na vek mal. detí sa niekoľkonásobne zvýšili. Z týchto dôvodov súd má za to, že na strane mal. detí v žiadnom prípade neprichádza do úvahy vzhľadom na výraznú zmenu pomerov zníženie výživného. Súd nepopiera, že sa zmenia o určitú minimálnu sumu finančné možnosti matky mal. detí, ktorá bude pracovať na dlhší, 7 hod. úväzok, avšak z vyššieho príjmu jej budú vykonávané zrážky exekúcie v zmysle príkazu na začatie exekúcie Z. XXXXX/XX vydaného súdnym exekútorom Q.. T. K. za pôžičky a úvery, ktoré pochádzajú z manželstva. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané i zo zápisnice z pojednávania v konaní o rozvod manželstva účastníkov tak, ako je vyššie uvedené. Súd uznáva, že časť pôžičiek mohol splatiť i otec mal. detí Je nepochybné, že vzhľadom na preukázateľnú finančnú situáciu otca mal. detí a jeho majetkové pomery exekúcia do úvahy neprichádza. Súd v danom prípade sa zaoberal vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie i zmenou pomerov na strane otca. V čase posledného rozhodovania súdu bol príjem otca s poukazom na podané daňové priznanie vo výške 668 eur. V tom období otec mal. detí splácal pôžičky, stavebné sporenie a náklady na bývanie svojim rodičom. K výraznej zmene pomerov došlo v rokoch 2009, kedy základom dane bola suma 4047 eur, v roku 2010 suma 3912 eur a v roku 2011 suma 2229 eur v zmysle potvrdení o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby. Z predložených faktúr za rok 2011 mal súd preukázané, že príjem otca

bol 3715 eur a za obdobie roku 2012 v zmysle predložených faktúr od januára do mája v sume 1310 eur. Z predloženého daňového priznania za rok 2012 má súd preukázané, že vykazované príjmy otca boli vo výške 1476 eur a základom dane bola suma 885,96 eur. Z uvedených listinných dôkazov súd zistil, že v roku 2012 otec mal. detí za obdobie od mája 2012 do decembra 2012 vystavil už iba jednu faktúru, čo aj uznal, pretože vyčíslený príjem za obdobie od januára do mája a do konca roka je rozdiel len minimálny. Otec mal. detí predložil súdu potvrdenie o dočasnej PN R., z ktorého má súd preukázané, že bol PN od 20.09.2012 do 01.04.2013. V zmysle predloženej lekárskej správy má súd preukázané, že otec mal. detí bol hospitalizovaný od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX a dňa XX.XX.XXXX bol vykonaný operačný zákrok. Otec mal. detí vo svojej doplňujúcej výpovedi sám potvrdil, že PN ukončil, pretože našiel zákazku a nemal už žiadne finančné prostriedky. I v tomto období vykonáva práce v zmysle živnostenského listu. Sám uznal, že tieto práce sú fyzicky náročné, avšak i vzhľadom na svoj zdravotný stav si nehladal iné stále zamestnanie, napr. šoféra s odôvodnením, že ak by mal stály príjem na tento by mu siahol exekútor z dôvodu neplnenia si povinností voči štátu a to nedoplatkov sociálnej poisťovni a z dôvodu exekúcie na výživnom. Z uvedeného súd má za to, že vlastne otec mal. detí koná účelovo tak, aby bol schopný zabezpečiť si nevyhnutné náklady na živobytie s tým, aby nemohol byť postihnutý jeho príjem exekúciami. Takýmto spôsobom a prístupom k práci sa vyhýba i riadnemu plneniu vyživovacej povinnosti voči mal. deťom. Ak by mu zdravotný stav nedovoľoval vykonávať ťažkú manuálnu prácu nie je predpoklad, že by dobrovoľne ukončil PN a bol by nútený obrátiť sa na príslušné orgány o invalidný dôchodok, príp. prehodnotenie jeho zdravotného stavu. Takéto kroky zo strany otca zatiaľ iniciované neboli. Z daného súd usudzuje, že otec mal. detí i vzhľadom na svoj zdravotný stav bude schopný zabezpečiť si finančné prostriedky tak, aby mohol i naďalej si riadne plniť vyživovacia povinnosť voči mal. deťom ako bola určená a je primeraná vzhľadom na zvýšené výdavky na mal. deti s poukazom na dlhú dobu, ktorá uplynula od posledného rozhodovania súdu o výživnom. Nie je zanedbateľná tá skutočnosť, že otec mal. detí žije v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou, ktorej čistý mesačný príjem podľa potvrdenia zamestnávateľa je 671,41 eur. Ak súd sčíta príjem priateľky a minimálny príjem otca vo výške 300 eur, ktorý uznal a nepoprel súd má za to, že z uvedeného príjmu mali byť schopní uhrádzať náklady na bývanie, pozostávajúce zo zálohových platieb, nájomného, ktoré však nijakým hodnoverným spôsobom preukázané nebolo a splátky úverov, ako aj náklady na stravu a cestovné. Otec mal. detí uznal, že zálohové platby služieb, okrem vody nevykonávajú, pretože boli odpojené. Ak otec mal. detí z minimálneho príjmu zaplatí doteraz určené výživné zostane mu suma rovnajúca sa životnému minimu. Súd zdôrazňuje, že nie je možné vychádzať z toho, že príjem otca mal. detí je len minimálna mzda, prípadne nižší príjem vzhľadom na podávané daňové priznania, pretože je nevyvrátiteľné, že i napriek zdravotnému stavu otec mal. detí vykonáva ťažkú manuálnu prácu, čo nepoprel. Otec mal. detí v podstate od roku 2009 vykazuje minimálne príjmy a preukázateľne jeho zdravotný stav sa výrazne zhoršil, keďže absolvoval i operáciu až na jeseň v roku 2012. V zmysle rozhodnutia Sociálnej poisťovne A. zo dňa 27.11.2012 otec mal. detí nemá nárok na nemocenské, pri dočasnej pracovnej neschopnosti, pretože jeho nemocenské poistenie ako povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnéj osobe zaniklo dňa 30.06.2012. Súd konanie otca mal. detí a jeho prístup k hľadaniu si zamestnania skôr považuje za účelový a vyhýbavý. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písmeno a) Občianskeho súdneho poriadku, pretože ide o konanie vo veci starostlivosti o maloletého, ktoré konanie možno začať i bez návrhu a v takomto konaní žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Obč. súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať

za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.